

Cultura i Espectacles

Entrevista Paula Hawkins Torna amb 'Sota l'aigua', una novel·la d'aires gòtics en què t

“Les dones no podem deixar de remar”

Valèria Gaillard
MADRID

Era periodista d'economia al *The Times* i la seva vida va fer un tomb amb la publicació de la seva primera novel·la, el thriller *La noia del tren*, que es va convertir en un *best-seller* i es va publicar en més de quaranta llengües, entre les quals hi ha el català.

Com l'ha marcat aquest èxit a l'hora d'escriure la seva segona novel·la?

Vaig començar a escriure *Sota l'aigua* (La Campana) abans, i ja tenia els personatges i la història quan es va publicar *La noia del tren*. Quan es va convertir en un *best-seller* el procés d'escriptura es va interrompre en diverses ocasions. A més, tenia una pressió afegida i vaig trigar tres anys a enllestir-la.

D'on surt la història de 'Sota l'aigua'?

Vaig començar amb la història de les dues germanes, la Nel i la Jules, i la idea que tenien alguna cosa en el seu passat que cadascuna recordava de manera molt diferent, un fet que les va separar. A partir d'aquí va sorgir el poble i la comunitat que emmarca la història.

De nou trobem una dona, la Jules, com a protagonista. Què li interessa del punt de vista femení?

Naturalment m'interessa el lloc de la dona en la societat i els reptes a què s'enfronta, les relacions entre dones i com la pressió de la societat les afecta. De vegades ens podem jutjar o ens posem a la defensiva per culpa de la pressió que exerceix la societat sobre nosaltres.

Què li interessava explorar sobre les relacions de germanes en concret? Vostè també en té una?

No, no, tinc un germà, però totes les relacions familiars poden ser complicades. En el cas de les germanes, és clar que pot ser molt competitiva, sobretot quan són adolescents i estan experimentant una transformació en el seu cos que pot generar tota mena de tensions, fins i tot amb les amigues.

Torna a tractar el tema de la fragilitat de la memòria a través del record divergent d'aquestes dues germanes.

M'interessa la manera com es forma la memòria i com ens afecten les històries que ens expliquem de la nostra infància. Tothom ha tingut l'experiència de parlar sobre un esdeveniment familiar remot i veure com cadascú en conserva un record diferent. En el llibre, totes dues recorden un fet totalment determinant per a la seva relació, i mostra com les històries que ens expliquem potser no són del tot certes, però això no els impedeix agafar entitat. Aquest fet ha dividit les germanes i la Jules, la protagonista, no vol reviure aquesta època perquè resulta molt dolorosa per a ella, per això ha decidit fer una vida nova sense la germana.

Al gorg dels Ofegats moren una sèrie de dones, la primera al segle XVII acusada de bruixeria i la darrera al segle XX (la Nel), de busca-raons. Què tenen en comú aquestes dones?

Antigament a Europa, per saber si les dones eren bruixes, les ficaven dins l'aigua per veure si s'enfonsaven o suraven, era una mena de superstició, però també era una manera d'imposar control sobre dones que no encaixaven en la societat o que eren transgressores. El riu és aquesta línia que unia totes aquestes dones problemàtiques o difícils al llarg de les diferents èpoques, em servia per explorar com les dones havien estat con-

trolades o pressionades per la societat.

Comparat amb el llibre anterior, aquí juga amb els elements sobrenaturals. Per què?

Volia crear una atmosfera gòtica, com la d'una història de fantasmes, però sense entrar-hi de debò perquè aquestes dones que eren acusades de bruixes no ho eren. És cert que tenim Jules i Nickie que parlen amb

les seves germanes mortes, però no s'ha d'entendre en sentit literal, sinó que és una manera d'aferrar-se a elles.

Per què ha decidit relatar la història a partir de diverses veus, de manera que el lector ha d'encaixar les peces del trencaclosques?

No ho vaig planificar des del principi. Primer vaig pensar que tindria tres o quatre narra-

dors, però a mesura que vaig anar descabdellant la història, vaig crear aquesta comunitat en la qual tothom semblava tenir un secret. Tenia la sensació que el lector necessitava escoltar el punt de vista de cadascun. Entenc que pot ser una mica confús per al lector però també fa que se senti part d'aquesta comunitat. Beckford és un poble que m'he inventat inspirant-me en els paisatges de Nort-

L'APUNT

La multivisió de Comanegra

Jaume Vidal

Dijous passat, l'editorial Comanegra va celebrar deu anys. Ho va fer amb una festa en el recinte de la fàbrica Lehmann –la mateixa editorial ha publicat un llibre sobre els fascinants orígens d'aquest espai de l'Eixample barceloní–, que aixopluga ara un niu d'empreses creatives en què hi ha l'editorial que dirigeix Joan Sala, amb un petit equip format per Alba Cayón, Jordi Puig,

Virginia Pol i Sílvia Sanjosé. La festa va expressar, per la varietat de sectors culturals que hi estaven representats, com va néixer la iniciativa: un grup d'amics que va voler editar allò que li hagués agradat trobar a les llibreries. Per això el catàleg no fa honor al nom, perquè és de difícil catalogació: els *llibres Comanegra* ofereixen una fantàstica multivisió del món.

tracta de temes com el 'bullying'

L'escriptora britànica nascuda a Zimbàbue Paula Hawkins, en una imatge promocional ■ MAT DUNHAM

humberland, que són els paisatges del nord-est d'Anglaterra, que conec bé perquè hi he anat diverses vegades.

Pinta un poble amb molts secrets que s'arrosseguen de lluny, però en l'actualitat una dona, la Nel, els vol ventilar per explicar què va passar amb les dones ofegades i posar fi als mites. Creu que la situació de la dona està millorant?

Crec que avancem i retrocedim i així anem fent, però en tot cas no podem deixar de remar. El més interessant de la Nel és que primer té moltes ganes d'explicar la seva pròpia versió de la història i després, en canvi, quan s'adona del que li ha passat a la Katie, s'obsessiona per explicar la veritat, tot i que això li portarà problemes. La seva filla Lena també és així, forta i poderosa, i té la determinació de dur les coses fins al final, malgrat que la societat intenti frenar-la.

Un dels temes clau de la novel·la és l'assetjament escolar ('bullying'), ja que la Jules en pateix. N'ha patit vostè?

A Anglaterra hi ha moltes iniciatives per intentar-ho aturar, però les noves tecnologies obren tota una nova manera de fer *bullying*. Ara tot és més complicat. Per això vaig situar la història als anys noranta, quan encara tot això no existia. Jo no vaig patir *bullying* així. Com tothom em vaig creuar amb assetjadors i amb persones que n'han patit al col·legi en major o menor mesura. Ara se'n parla més i fins i tot alguna *celebrity* ha confessat que en va ser víctima. Sovint es pensa que la gent que ha triomfat ho ha tingut tot fàcil a la vida, i moltes vegades és al contrari. S'oblida que les noies guapes, com la Lena al llibre, també pateixen *bullying* i es troben encasellades en els estereotips.

Veurem 'Sota l'aigua' al cine?

L'adaptació de *La noia del tren* em va agradar moltíssim, va ser fidel al cor de la història i Emily Blunt era molt bona com a Rachel. El mateix equip de DreamWorks ha comprat els drets d'aquest llibre, però en aquests moments estan parlant amb els guionistes per veure com s'adapta perquè serà més difícil. Hi ha molts personatges i encabir tota aquesta informació en una hora i mitja serà més complicat. ■

L'argument

La Jules torna al seu poble natal: la seva germana Nel, amb qui no es parlava de fa temps, s'ha suïcidat (o això sembla) i ella es farà càrrec de la seva filla de 15 anys. Però resulta que el cas d'ofegament no és únic, sinó que entronca amb una sèrie de morts misterioses.

L'italià Vinicio Capossela inaugurarà el 29è Mercat de Música Viva el 14 de setembre ■ ARXIU

El Mercat de Música Viva obrirà amb tots dos artistes i estrenarà discos de Núria Graham i Xarim Aresté

Capossela, Cabo San Roque i Vic

Guillem Vidal
BARCELONA

Una aliança entre l'italià Vinicio Capossela i els barcelonins Cabo San Roque obrirà, el 14 de setembre, el 29è Mercat de Música Viva de Vic, contingut del qual es va desvetllar ahir al Departament de Cultura de la Generalitat. Al concert de Capossela i Cabo San Roque, grup reconegut internacionalment per la seva construcció d'artefactes sonors, s'hi sumarà Asso Stefana (guitarrista de PJ Harvey, a més de Capossela) i s'inclourà en la nodrida representació que, enguany al Mercat, hi tindrà Itàlia, amb concerts de Bruno Belissimo, Fabrizio Cam-

marata i Gli Sportivi. Al Mercat, per al qual ja hi ha confirmats una cinquantena d'artistes, s'hi estrenaran també alguns dels

Txarango, Ramon Mirabet, La Iaia i Doctor Prats actuaran a la plaça Major i al Sucre

discos més esperats de la nova temporada, com el que ha fet la vigatana Núria Graham amb El Petit de Cal Eril de productor; el que segellarà el retorn de The Unfinished Symphony, clàssic del rock independent de Barcelona; el

que farà Xarim Aresté després de *La Rosada*; o el que posarà al descobert la col·laboració entre Brighton 64 i l'escriptor Carlos Zanón. També s'hi espera escoltar per primer cop els nous projectes de Gramophone Allstars, Xavier Baró, Christina Rossenvinge i Maria Rodés, que estrenarà un espectacle al voltant del seu tiet besavi (un astrònom, meteoròleg i director de l'Observatori de l'Ebre durant la Guerra Civil) sufragat amb la dotació del premi Puig-Porret de l'any passat.

El Mercat de Música Viva de Vic, que se celebrarà del 13 al 17 de setembre, presenta una programació "oberta i desacomplexada", segons la definia

ahir el seu director artístic, Marc Lloret, i enfocada sobretot "a les necessitats" dels diferents programadors que visiten la fira. L'any passat, en aquest sentit, el Mercat va batre rècord d'empreses inscrites (més de 400).

Tot i el seu perfil professional, la mostra emfasitzarà la seva vessant més lúdica amb concerts, a la plaça Major i al Sucre, de Doctor Prats, Dolo Beltrán, La Iaia, Ramon Mirabet, Muchachito, Zoo i Txarango, entre d'altres. El 29è Mercat té un pressupost similar al de l'any passat: 816.000 euros, 360.000 dels quals provenen de la Generalitat i 208.000, de l'Ajuntament de Vic. ■